

MARYAM (oppdiktet navn). 35 år. Papirløs flyktning.
Kom til Norge fra Somalia i 2014.

Helt alene i verden

Hun rømte fra et helvete i Somalia. Nå fordriver hun dagene med å vandre hvileløst rundt i Oslo, i skjul for politiet.

Da jeg var tre år gammel, døde faren min. Moren min ble gift på nytt, hun var tvunget til det, hun hadde ingen penger. Med en gang etter at de ble gift, begynte stefaren min å forgripe seg på meg. Dette varte i mange år. Moren min fikk aldri vite hva som foregikk, jeg turte ikke å si noe. Stefaren min truet meg til taushet. Da jeg ble 14, ville han gifte meg bort til en mann fra Saudi-Arabia. Men ekteskapet ble aldri noe av, jeg tror mannen fikk nyss om at jeg ikke var jomfru. På denne tiden var jeg fysisk og psykisk død. Vi bodde i en by, jeg ville gå på skolen, men stefaren min nektet meg det. I stedet ble jeg gående hjemme og drive med husarbeid. Han fortalte at hvis jeg sladret om overgrepene til noen, ville han fortelle om det til *alle*. Det var veldig skambelagt, så jeg sa ingenting. Jeg vet ikke hvor vanlig det er med seksuelle overgrep mot barn i Somalia, men omfanget er nok større enn vi tror, for ingen tør å si noe. Jeg hadde ingen venner, ingen gleder. Forresten har jeg det ikke nå heller.

yann

Da jeg ble 27 år, ville stefaren min gifte meg bort igjen. Denne gangen tok jeg til motmæle. Stefaren min ble rasende. Han grep en oljelampe og kylte den mot meg. Jeg gjemte meg bak en gardin, men den tok fyr. Hendene mine begynte å brenne. Heldigvis var nesten hele kroppen min dekket av klær, så det var bare hendene mine som ble forbrent. I dag har jeg på meg hansker, for jeg vil ikke vise frem brannsårene, og jeg ønsker ikke å bli gjenkjent.

Etter dette skjønte moren min at hun måtte hjelpe meg. Vi krysset grensen til Etiopia, og i Addis Abeba møtte vi en somalisk mann, en snill mann, som sørget for at jeg kom meg vekk. Han ordnet med pass, og vi fløy til et europeisk land, jeg husker ikke hvilket, før vi ankom Norge med buss. Det var dyrt, så klart, og moren min hadde ingen penger – det var stefaren min som kontrollerte økonomien. Men hun hadde arvet noe landjord, og for pengene hun fikk da hun solgte den, kunne jeg dra til Norge. Vi var veldig stresset, begge to, før avreisen, for vi fryktet at stefaren min skulle komme etter oss og finne oss. Vi gråt, for vi hadde bare hverandre. «Bare reis», sa moren min til slutt, «vi skal treffes igjen.» Men dette var siste gang vi så hverandre. Jeg har hørt at hun kom seg til Hellas, men jeg vet ikke om det stemmer. Jeg gråter alltid når jeg tenker på henne.

«DA VIL JEG HELLER DØ»

Noen dager husker jeg mye fra den første tiden i Norge, andre dager husker jeg ingenting. Jeg var veldig urolig, og jeg la merke til at alt så annerledes ut, at menneskene så annerledes ut, og jeg sa til meg selv at de sikkert tenkte veldig annerledes også. Jeg ble intervjuet av UDI, men jeg fortalte ikke alt til dem, for jeg var så skamfull. Til slutt havnet jeg på et mottak på Otta. Etter noen måneder fikk jeg beskjed om at jeg var nektet oppholdstillatelse. I tiden som fulgte etter dette, levde jeg i konstant stress for at politiet når som helst kunne komme og hente meg. Mottaket var et stort og gammelt hotell, jeg forlot det nesten aldri. Jeg gikk frem og tilbake i korridorene, mellom et av kontorene og rommet mitt. Jeg var innom den lokale butikken kanskje et par ganger i måneden. De andre flyktningene på mottaket snakket jeg ikke med. Jeg husker at det var et høyt fjell utenfor vinduet på rommet mitt. Om kveldene pleide jeg å se opp mot den svarte silhuetten av den ruvende fjellveggen.

Etter åtte måneder holdt jeg ikke ut lenger, jeg var så redd for at politiet skulle komme etter meg, og jeg tok en buss til Oslo. Der fikk jeg kontakt med en annen somalisk kvinne som hjalp meg med husly. Og slik har jeg levd i seks år nå: I skjul for politiet, hos mange ulike folk, familier eller enkeltmennesker som har kunnet hjelpe meg noen måneder av gangen. Blodprosenten min er veldig lav, og på et tidspunkt ble jeg innlagt på Ullevål sykehus for blodoverføring. Jeg får fri advokathjelp, og for tre måneder siden mottok vi et brev der det sto at jeg ikke kan bli i Norge lenger. Jeg tror de kommer til å sende meg hjem, de sier at de kan komme når som helst, at jeg må være forberedt på det. Men jeg vil ikke tilbake til Somalia, da vil jeg heller dø. De kommer til å mobbe meg der, og stefaren min kommer til å finne meg.

Nå bor jeg hos en ny somalisk kvinne, som selv er tidligere flyktning, og som har fått seg jobb og en liten leilighet. Jeg sover på sofaen hennes. Hun gir meg klær og sko, og mat to ganger om dagen. To brødskiver om morgenen og to om kvelden.

Jeg havnet på et mottak på Otta. Om kveldene pleide jeg å se opp mot den svarte silhuetten av den ruvende fjellveggen.

Jeg vandrer gjennom kjøpesentrene og butikkene og ser på folk. Jeg tenker at jeg kunne vært som dem, at jeg kunne hatt et liv som dem.

Jeg har ikke penger til mat selv. Dagene bruker jeg på å gå rundt i Oslo, kvinnen lar meg ikke oppholde meg i leiligheten på dagtid. Av og til blir jeg tilsnakkert av andre somaliere, men jeg svarer dem ikke. De spør og graver, og jeg er redd for å røpe meg. Jeg vandrer gjennom kjøpesentrene og butikkene og ser på folk. Jeg tenker at jeg kunne vært som dem, at jeg kunne hatt et liv som dem. Men jeg forsøker å unngå å tenke på meg selv, for når jeg gjør det, blir jeg syk. Noen ganger slår jeg meg ned på en benk på en bussholdeplass, og så sitter jeg der en halvtime før jeg går videre. Jeg ber til Allah om at politiet ikke vil oppdage meg og se at jeg er en flyktning. Om kveldene går jeg hjem. Om nettene har jeg ofte mareritt. Jeg drømmer at politiet hamrer på døren og kommer sturtende inn i rommet. Så våkner jeg, til en ny dag.

Hvis jeg hadde kunnet velge, ville jeg ha studert. Jeg har aldri fått muligheten til det. Egentlig ønsker jeg å hjelpe andre, fordi jeg er blitt så hardt prøvet selv. Kjærligheten eller tanken på egne barn har jeg gitt opp fullstendig. Jeg er alene i verden, jeg har ingen gleder, ingen venner, bare denne kvinnen som jeg ser om morgenen og om kvelden. Jeg tror at Allah vil at jeg skal være tålmodig. Jeg kommer ikke til Paradis med en gang. Jeg skal prøves mer, og så kommer jeg til Paradis. Men jeg er så sliten. Hver dag er lik den forrige, og jeg har ikke lenger noe håp.

Jeg har aldri fortalt historien min til noen før.

Jeg gjør det i tilfelle det kan forandre noe.

Kan du hjelpe meg? ■